

Plenarinio posėdžio dokumentas

A8-0331/2018

16.10.2018

PRANEŠIMAS

dėl 2018 m. Komisijos ataskaitos dėl Serbijos
(2018/2146(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: David McAllister

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	14
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE.....	15

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl 2018 m. Komisijos ataskaitos dėl Serbijos (2018/2146(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimui Salonikuose pirmininkavusios valstybės narės išvadas,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 17 d. ES ir Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimo Sofijos deklaraciją ir Sofijos prioritetų darbotvarkę,
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos sprendimą 2008/213/EB dėl Europos partnerystės su Serbija principų, prioritetų ir sąlygų, panaikinantį Sprendimą 2006/56/EB,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 12 d. Komisijos nuomonę dėl Serbijos paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje (SEC(2011)1208), 2012 m. kovo 2 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimą suteikti Serbijai šalies kandidatės statusą ir 2013 m. birželio 27–28 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimą pradėti derybas su Serbija dėl stojimo į ES,
- atsižvelgdamas į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Serbijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (SAS), kuris įsigaliojo 2013 m. rugsėjo 1 d.,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244 (1999 m.), 2010 m. liepos 22 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo patariamąją nuomonę dėl vienašališko Kosovo nepriklausomybės paskelbimo suderinamumo su tarptautine teise ir 2010 m. rugsėjo 9 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 64/298, kuria pripažįstamas Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonės turinys ir teigiamai vertinamas ES pasirengimas palengvinti Serbijos ir Kosovo dialogą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugpjūčio 28 d. pradėtą Berlyno procesą,
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 13-14 d. vykusiame 8-ajame ES ir Serbijos stabilizacijos ir asociacijos parlamentinio komiteto (SAPK) posėdyje priimtą pareiškimą ir rekomendacijas ir 2018 m. birželio 13–14 d. vykusį 8-ąjį SAPK posėdį,
- atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro ribotus įgaliojimus turinčios rinkimų stebėjimo misijos galutinę ataskaitą dėl 2016 m. liepos 29 d. Serbijoje įvykusių išankstinių parlamento rinkimų,
- atsižvelgdamas į ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro rinkimų vertinimo misijos ataskaitą dėl 2017 m. balandžio 2 d. Serbijoje įvykusių prezidento rinkimų,
- atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 17 d. Komisijos 2018 m. ataskaitą dėl Serbijos (SWD(2018)0152),

- atsižvelgdamas į 2018 m. vasario 6 d. Komisijos komunikatą „Įtikinama plėtros perspektyva ir didesnis ES įsipareigojimas Vakarų Balkanų šalims“ (COM(2018)0065),
 - atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 23 d. ES, Vakarų Balkanų ir Turkijos ekonominio ir finansinio dialogo bendras išvadas (9655/17),
 - atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 16 d. įvykusį ketvirtąjį ES ir Serbijos stabilizacijos ir asociacijos tarybos posėdį,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 25 d. įvykusį aštuntą Stojimo konferencijos su Serbija posėdį ministrų lygmeniu,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. liepos mėn. Europos Tarybos valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) ataskaitą dėl Serbijos ir 2017 m. spalio 20 d. GRECO ketvirtojo vertinimo etapo ataskaitą „Parlamento narių, teisėjų ir prokurorų korupcijos prevencija“,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 17 d. Komisijos vertinimą dėl 2018–2020 m. Serbijos ekonominių reformų programos (SWD(2018) 0132) ir 2018 m. gegužės 25 d. Tarybos priimtas ES ir Vakarų Balkanų ekonominio ir finansinio dialogo bendras išvadas,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 25 d. Venecijos komisijos nuomonę dėl konstitucinių nuostatų dėl teisminių institucijų pakeitimų projekto,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. Pasaulio Banko bei JT vystymosi programos atliktos apklausos, kurią parėmė Komisija, dėl marginalizuotų romų Vakarų Balkanų šalyse išvadas,
 - atsižvelgdamas į bendrą tarnybų darbinį dokumentą „Lyčių lygybė ir moterų įgalėjimas. Keisti mergaičių ir moterų gyvenimą plėtojant ES išorės santykius 2016–2020 m.“,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl 2016 m. Komisijos ataskaitos dėl Serbijos¹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A8-0331/2018),
- A. kadangi Serbija, kaip kiekviena narystės ES siekianti šalis, turi būti vertinama pagal tuos pačius kriterijus atsižvelgiant į jos nuopelnus šiuos kriterijus vykdant, įgyvendinant ir jų laikantis ir kadangi būtinų reformų kokybė ir ryžtas jas įgyvendinant lemia stojimo tvarkaraštį; kadangi stojimas yra ir toliau bus nuopelnais grindžiamas procesas, visiškai priklausomas nuo kiekvienos šalies, įskaitant Serbiją, objektyvios pažangos;
- B. kadangi nuo derybų pradžios su Serbija derybos pradėtos dėl 14 skyrių, o dėl dviejų iš jų derybos preliminariai baigtos;
- C. kadangi Serbija nuolat siekė normalizuoti santykius su Kosovu ir dėl to 2013 m.

¹ OL C 331, 2018 9 18, p. 71.

balandžio 19 d. buvo sudarytas Pirmasis susitarimas dėl santykių normalizavimo principų ir 2015 m. rugpjūčio mėn. susitarimai; kadangi Serbija ir toliau palaikė dialogą;

- D. kadangi Serbija padėjo stiprinti regioninį bendradarbiavimą ir gerus kaimyninius santykius, taip pat taiką ir stabilumą, susitaikymą ir palankią aplinką, kad būtų sprendžiami anksčiau neišspręsti dvišaliai klausimai;
 - E. kadangi Serbija toliau laikosi įsipareigojimo kurti veikiančią rinkos ekonomiką ir toliau užtikrino Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo įgyvendinimo rezultatus;
 - F. kadangi teisinė valstybė yra viena iš pagrindinių vertybių, kuria grindžiama ES ir kuri yra tiek plėtros proceso, tiek stabilizacijos ir asociacijos proceso pagrindas; kadangi reformos yra būtinos siekiant spręsti likusius svarbius uždavinius šioje srityje, visų pirma, užtikrinti nepriklausomas, nešališkas, atskaitingas ir veiksmingas teismines institucijas ir kovoti su korupcija bei organizuotu nusikalstamumu, taip pat užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą;
 - G. kadangi Serbija ratifikavo visas pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas, įskaitant, visų pirma, 1948 m. Konvenciją dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87), 1949 m. Konvenciją dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas (Nr. 98) ir 1930 m. Konvenciją dėl priverstinio darbo (Nr. 29);
 - H. kadangi itin didelį susirūpinimą tebekelia saviraiškos laisvės ir žiniasklaidos nepriklausomumo padėtis – šį klausimą reikia spręsti ryžtingai ir veiksmingai, teikiant jam prioritetą;
 - I. kadangi Serbija naudojasi pagal Pasirengimo narystei paramos priemonę (PNPP II) teikiama parama, kuri 2014–2020 m. laikotarpiu preliminariai siekė 1,5 mlrd. EUR; kadangi PNPP II pakoreguotas orientacinis asignavimas Serbijai 2018–2020 m. yra 728 mln. EUR; kadangi Serbijai buvo skirtas atlygis už laikotarpio vidurio rezultatus;
1. palankiai vertina Serbijos toliau tęsiamą integracijos į Europos Sąjungą procesą; ragina Serbiją, padedant Komisijai, aktyviai propaguoti strateginį sprendimą Serbijos visuomenėje ir toliau didinti laiku ir skaidriai teikiamą informaciją apie ES ir jos finansuojamus projektus bei programas ir jų matomumą;
 2. pabrėžia, kad kruopštus reformų ir politikos priemonių įgyvendinimas yra pagrindinis sėkmingo integracijos proceso rodiklis; ragina Serbiją pagerinti naujų teisės aktų ir politikos priemonių planavimą, koordinavimą ir įgyvendinimo stebėseną; teigiamai vertina tai, kad patvirtintas trečiasis nacionalinės ES *acquis* priėmimo programos persvarstymas, ir įspėja dėl nepakankamo svarbių ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę padarinių derinant juos su *acquis*; teigiamai vertina Komisijos vertinimą, pateiktą komunikate „Ištinama plėtros perspektyva ir didesnis ES įsipareigojimas Vakarų Balkanų šalims“, kad esant tvirtai politinei valiai, įgyvendinant realias ir tvarias reformas bei priimant galutinius ginčų su kaimynais sprendimus Serbija galėtų tapti ES nare; ragina Tarybą ir Komisiją, jei padaryta reikiama pažanga, visų pirma pagrindinėje teisinės valstybės srityje, pritarti tam, kad būtų pradėtos derybos dėl techniniu požiūriu parengtų skyrių, ir paspartinti bendrą derybų dėl narystės procesą;

3. palankiai vertina tai, kad sėkmingai baigtas 2018 m. PNPP programavimo procesas ir pasirašytas Pasirengimo narystei paramos kaimo plėtrai priemonės (IPARD II) finansavimo susitarimas; ragina Komisiją, rengiant naująją Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP III), į ją įtraukti atitinkamas nuostatas, kuriomis būtų atsižvelgta į galimą Serbijos stojimą į ES;
4. palankiai vertina Serbijos pažangą vystant veikiančią rinkos ekonomiką, užtikrinant ekonomikos augimą ir išlaikant makroekonominį ir pinigų stabilumą; pabrėžia, kad Serbija padarė nemažą pažangą taisydama tam tikrus savo politikos trūkumus, kurie kėlė problemų anksčiau, visų pirma konsoliduodama biudžetą; tačiau pabrėžia, kad vis dar aukštas nedarbo, protų nutekėjimo ir ekonominio neveiklumo lygis; ragina Serbiją parengti tvarų planą, susijusį su valstybės įmonių ateitimi; pabrėžia nepaprastai didelę mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) svarbą Serbijos ekonomikai ir ragina sukurti skaidresnę ir mažiau sudėtingą verslo aplinką; remia Serbijos stojimą į Pasaulio prekybos organizaciją (PPO);
5. reiškia susirūpinimą dėl nuolatinio nedarbo ir atkreipia dėmesį į mokymo ir jaunimo verslumo įgūdžių ugdymo svarbą; ragina Serbiją gerinti moterų padėtį darbo rinkoje; ragina Serbiją sustiprinti trišalį dialogą; ragina iš dalies keisti įstatymą dėl privalomo socialinio draudimo įmokų ir įstatymą dėl sveikatos draudimo, kad būtų užkirstas kelias smulkių žemės ūkio gamintojų diskriminacijai;
6. atkreipia dėmesį į 2017 m. balandžio 2 d. įvykusius prezidento rinkimus; palankiai vertina bendrą rinkimų eigą ir ragina valdžios institucijas užtikrinti, kad būtų taikomi tarptautiniai standartai; ragina valdžios institucijas visapusiškai atkreipti dėmesį į ESBO Demokratinė institucijų ir žmogaus teisių biuro rinkimų stebėjimo misijos rekomendacijas ir jas įgyvendinti, visų pirma siekiant užtikrinti vienodas sąlygas kampanijų laikotarpiu, ir pradėti dialogą su nepriklausomomis vietos rinkimų stebėjimo misijomis; ragina valdžios institucijas tinkamai iširti kaltinimus dėl pažeidimų, smurto ir bauginimų, pateiktus praėjusių rinkimų procesų metu; susirūpinęs atkreipia dėmesį į politinių partijų ir rinkimų kampanijų finansavimo skaidrumo trūkumą; atkreipia dėmesį į tai, kad politinių partijų finansavimas turi būti skaidrus ir atitikti tarptautinius standartus;
7. ragina Serbiją labiau suderinti savo politiką, įskaitant politiką dėl Rusijos, su ES užsienio ir saugumo politika, taip pat Jungtinėse Tautose; palankiai vertina svarų Serbijos indėlį į kelias ES bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijas ir operacijas (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUNAVFOR Atalanta ir EUTM RCA) ir tolesnį dalyvavimą jose, nes Serbija dalyvauja 4 iš 6 karinių misijų ar operacijų, kurias šiuo metu vykdo Sąjunga; tačiau yra susirūpinęs dėl to, kad Serbija toliau bendradarbiauja karinėje srityje su Rusija ir Baltarusija;
8. palankiai vertina Serbijos konstruktyvų požiūrį į migracijos ir pabėgėlių krizės poveikio valdymą ir dideles šalies pastangas suteikiant pastogę ir humanitarinę pagalbą, pirmiausia pasinaudojant ES parama; teigiamai vertina tai, kad Serbija priėmė naują prieglobsčio įstatymą, užsieniečių įstatymą ir sienų kontrolės įstatymą; primygtinai ragina Serbiją laipsniškai derinti savo vizų politiką su ES vizų politika; su susirūpinimu pažymi, kad dėl Serbijos nesuderintos vizų politikos susidarė galimybė neteisėtai migracijai ir neteisėtam žmonių gabenimui į ES šalis, taip pat į kaimynines ne ES šalis;

primygtinai ragina Serbiją sukurti neteisėtų migrantų grąžinimo mechanizmą, kuris atitiktų ES *acquis*, ir toliau stiprinti gebėjimus siekiant tenkinti nelydimų nepilnamečių poreikius; ragina Serbiją rasti perspektyvų pabėgėlių iš kaimyninių šalių klausimo sprendimą, be kita ko, dėl jų būsto poreikių ir galimybės dirbti bei mokytis;

Teisinė valstybė

9. primygtinai ragina Serbiją dėti kuo daugiau pastangų imtis reformų teisinės valstybės srityje ir visų pirma užtikrinti teismų sistemos nepriklausomumą ir bendrą veiksmingumą; pabrėžia, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas veiksmingų reformų šioje srityje įgyvendinimui; pažymi, kad, nors padaryta tam tikra pažanga mažinant nebaigtų nagrinėti senų vykdymo užtikrinimo bylų skaičių ir nustatant teismų praktikos harmonizavimo priemones, teismų nepriklausomumas Serbijoje dar nėra visiškai užtikrintas ir politinės įtakos teismų sistemai mastas išlieka problema; ragina Serbiją sustiprinti teisminių institucijų atskaitomybę, nešališkumą, profesionalumą ir bendrą veiksmingumą ir sukurti nemokamos teisinės pagalbos sistemą užtikrinant didelę nemokamos teisinės pagalbos teikėjų įvairovę; ragina įgyvendinti visus Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus;
10. pakartoja, kad svarbu suintensyvinti kovą su korupcija, ir primygtinai ragina Serbiją parodyti aiškų įsipareigojimą spręsti šią problemą; teigiamai vertina tai, kad įgyvendinamas įstatymas dėl vyriausybinių institucijų organizavimo ir jurisdikcijos kovos su organizuotu nusikalstamumu, terorizmu ir korupcija srityje; palankiai vertina tai, kad buvo priimti šalies baudžiamojo kodekso ekonominių nusikaltimų skyriuje padaryti pakeitimai, ir ragina Serbiją, siekiant užkirsti kelią bet kokiam piktnaudžiavimui, juos visapusiškai įgyvendinti, įskaitant pakeitimą dėl piktnaudžiavimo tarnyba; ragina toliau įgyvendinti nacionalinę kovos su korupcija strategiją ir veiksmų planą; dar kartą ragina Serbiją kuo skubiau priimti naują įstatymą dėl Kovos su korupcija agentūros, kad pagerėtų naujų ir galiojančių teisės aktų ir politikos priemonių įgyvendinimo planavimas, koordinavimas ir stebėseną; pabrėžia, jog labai svarbu, kad ši agentūra gautų ir turėtų žmogiškųjų ir finansinių išteklių, kurių jai reikia siekiant nepriklausomai vykdyti įgaliojimus; pabrėžia, kad Kovos su korupcija agentūros nariai turi būti renkami laikantis skaidrumo ir interesų konflikto ar politinės priklausomybės nebuvimo principų; ragina valdžios institucijas užpildyti visus laisvus agentūros etatus; ragina Serbiją toliau gerinti rezultatus vykdant tyrimus, reiškiant kaltinimus ir priimant galutinius apkaltinamuosius nuosprendžius aukšto lygio korupcijos bylose, taip pat reguliariai skelbti statistinius duomenis apie tyrimų rezultatus visose korupcija įtariamų valstybės tarnautojų bylose;
11. ragina Serbijos valdžios institucijas įgyvendinti Valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) rekomendacijas; ragina Serbijos parlamentą visų pirma įgyvendinti rekomendacijas, susijusias su korupcijos prevencija ir interesų konfliktais, ir priimti elgesio kodeksą;
12. pripažįsta, kad padaryta tam tikra pažanga kovojant su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, ir teigiamai vertina aktyvų Serbijos vaidmenį tarptautinio ir regioninio policijos ir teismo bendradarbiavimo srityje; ragina Serbiją parodyti, kad ir toliau yra įsipareigojusi, ir pasiekti apčiuopiamų rezultatų šioje kovoje, visų pirma užtikrinant įtikinamus rezultatus vykdant tyrimus, baudžiamąjį persekiojimą ir priimant

apkaltinamuosius nuosprendžius organizuoto nusikalstamumo byloje, įskaitant neteisėtą prekybą ir neteisėtą migrantų gabenimą iš Serbijos į ES ir ES nepriklausančias šalis, su organizuotu nusikalstamumu susijusius nužudymus, kibernetinius nusikaltimus, finansinius srautus, kuriais remiama teroristinė veikla, ir pinigų plovimą; ragina Serbiją toliau visapusiškai įgyvendinti veiksmų planą, dėl kurio susitarta su Finansinių veiksmų darbo grupe (FATF); atkreipia dėmesį į didėjantį kriminalinių užpuolimų skaičių ir ragina spręsti šią problemą visapusiškai bendradarbiaujant su teisminėmis institucijomis;

Demokratija, socialinis dialogas, profesinių sąjungų teisės ir darbo santykiai

13. pabrėžia, kad Serbijos parlamentas vis dar neužtikrina veiksmingos vykdomosios valdžios priežiūros ir kad būtina toliau didinti teisėkūros proceso skaidrumą, įtraukumą ir kokybę; palankiai vertina tai, kad vis rečiau taikomos skubios įstatymų priėmimo procedūros; vis dėlto pabrėžia, kad vis dar dažnokai taikomos skubios procedūros mažina parlamento ir visuomenės kontrolės veiksmingumą; pabrėžia, kad turėtų būti vengiama veiksmų, ribojančių Serbijos parlamento gebėjimą vesti veiksmingas diskusijas dėl teisės aktų ir užtikrinti jų kontrolę; pabrėžia opozicijos darbo svarbą demokratinėje šalyje ir pabrėžia, kad jos politikai neturėtų nukentėti nuo melagingų pranešimų ir šmeižto; reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kurie politikai naudoja viešas diskusijas tam, kad paskatintų radikalizmo stiprėjimą; ragina imtis papildomų priemonių, kad būtų užtikrintas partijų tarpusavio dialogas ir veiksmingas pilietinės visuomenės dalyvavimas; ragina Serbijos parlamentą persvarstyti obstrukcinę praktiką ir tai, ar dėl jos slopinamos demokratinės diskusijos; palankiai vertina Serbijos parlamento nuolatinės pastangas didinti skaidrumą rengiant debatus dėl Serbijos derybinių pozicijų dėl stojimo į ES derybų skyrių ir vykdant diskusijas su pagrindine derybininkų grupe ir Nacionaliniu konventu dėl Europos Sąjungos; pabrėžia, kad nepriklausomų reguliavimo institucijų, įskaitant šalies ombudsmeną, Kovos su korupcija agentūrą, nacionalinę audito instituciją ir visuomeninės svarbos informacijos ir asmens duomenų apsaugos komisarą, vaidmuo turi būti visapusiškai pripažintas ir remiamas; ragina Serbijos parlamentą įgyvendinti nepriklausomų reguliavimo institucijų, visų pirma ombudsmeno, išvadas ir rekomendacijas; primena, kad vienas iš Europos socialinio modelio ramsčių yra socialinis dialogas ir kad reguliarios vyriausybės bei socialinių partnerių konsultacijos yra nepaprastai svarbios siekiant išvengti socialinės įtampos ir konfliktų; pabrėžia, kad socialiniame dialoge būtina ne tik keistis informacija, bet ir konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais dėl svarbių teisės aktų, prieš pradėdant jų parlamentinę procedūrą.
14. palankiai vertina šalies teisminių institucijų konstitucinės reformos projektą, pateiktą Venecijos komisijai, kad ji pateiktų nuomonę; pabrėžia, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti Venecijos komisijos rekomendacijas; ragina Serbijos valdžios institucijas pradėti dalyvauti konstruktyviai rengiamose įtraukiose ir prasmingose viešose diskusijose, kad būtų informuojama apie šalyje vykstantį konstitucinės reformos procesą; ragina surengti visapusiškas viešas konsultacijas prieš galutinio projekto pateikimą Serbijos parlamentui;
15. palankiai vertina Serbijos pažangą reformuojant viešąjį administravimą, pirmiausia priimant keletą naujų įstatymų dėl valstybės tarnautojų atlyginimų ir darbo santykių, dėl vietos valdžios ir atlyginimų autonominėse provincijose ir dėl nacionalinės mokymo

akademijos; pabrėžia, kad politinės įtakos skiriant asmenis į vyresniųjų vadovų pareigas klausimas ir toliau kelia susirūpinimą; ragina Serbiją iš dalies pakeisti valstybės tarnybos įstatymą, kad būtų užtikrintas viešojo administravimo neutralumas; pažymi, kad norint sėkmingai įgyvendinti pagrindines reformas svarbu stiprinti administracinius gebėjimus visais lygmenimis; palankiai vertina Europos integracijos ministerijos, į kurią buvo įtraukti buvusio Serbijos Europos integracijos biuro padaliniai, toliau nustatantys politines gaires dėl Europos integracijos proceso, sukūrimą;

Žmogaus teisės

16. pabrėžia, kad sukurta teisėkūros ir institucinė žmogaus teisių užtikrinimo sistema; pažymi, kad ją būtina nuosekliai ir veiksmingai įgyvendinti visoje šalyje; ragina Serbiją priimti naują įstatymą dėl duomenų apsaugos ir užtikrinti, kad jis visapusiškai atitiktų ES standartus ir geriausią praktiką; pažymi, kad reikia ir toliau dėti nuolatinės pastangas, kad būtų pagerinta pažeidžiamoms grupėms priklausančių asmenų, įskaitant vaikus, neįgaliuosius, užsikrėtusius ŽIV arba sergančius AIDS ir LGBTI asmenis, padėtis; smerkia nuolat vykdomus neapykantos nusikaltimus prieš romus ir LGBTI asmenis; ragina Serbiją aktyviai vykdyti tyrimus, baudžiamąjį persekiojimą ir priimti apkaltinamuosius nuosprendžius nusikaltimų dėl neapykantos bylose; ragina Serbijos valdžios institucijas skatinti tolerancijos atmosferą ir pasmerkti visų formų neapykantą kurstančias kalbas, viešą pritarimą genocidui ir jo neigimą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus;
17. primygtinai ragina Serbiją sustiprinti savo valdžios institucijų vaidmenį ir gebėjimą apsaugoti pažeidžiamas grupes, įskaitant moteris, vaikus ir neįgaliuosius, ir šiuo tikslu užtikrinti geresnį koordinavimą tarp policijos, prokurorų ir socialinių tarnybų; palankiai vertina tai, kad Serbija ratifikavo Stambulo konvenciją, ir naujausius pokyčius, susijusius su vaikų apsaugos nuo smurto priemonėmis, įskaitant vyriausybės pranešimą apie vaikų ombudsmeno tarnybos įsteigimą, ir ragina valdžios institucijas stebėti teisės aktų ir kitų priemonių poveikį; pabrėžia, kad vis dar yra trūkumų, susijusių su neįgaliųjų žmogaus teisių užtikrinimu, ir primygtinai ragina vyriausybę priimti nacionalinę strategiją dėl neįgaliųjų;
18. aktyviai skatina Serbijos valdžios institucijas dėti daugiau pastangų siekiant pagerinti padėtį saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės srityje; palankiai vertina tai, kad sukurta nauja žiniasklaidos strategijos projekto rengimo darbo grupė; pabrėžia, kad grasinimai, bauginimas ir smurtas prieš žurnalistus ir žiniasklaidos priemones, įskaitant administracinę priekabiavimą ir bauginimą pasitelkiant teismų procedūras, ir toliau kelia susirūpinimą; ragina pareigūnus nuosekliai viešai smerkti bet kokios formos žurnalistų bauginimą ir susilaikyti nuo kišimosi į žiniasklaidos ir žurnalistų veiklą, be kita ko, rinkimų aplinkybėmis; šiuo požiūriu pažymi, kad, nors keletas bylų buvo išnagrinėta ir keletas kaltinimų iškelta, apkaltinamųjų nuosprendžių priimta dar nedaug; teigiamai vertina nuolatinės darbo grupės, įsteigtos pagal susitarimą dėl bendradarbiavimo ir priemonių, skirtų žurnalistų saugumui didinti, pastangas ir ragina valdžios institucijas rodyti visišką įsipareigojimą vykdyti tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą visais išpuolių prieš žurnalistus ir žiniasklaidos priemones atvejais; ragina visapusiškai įgyvendinti žiniasklaidos įstatymus ir padidinti šalies Elektroninės žiniasklaidos reguliavimo įstaigos nepriklausomumą; palankiai vertina atnaujintas pastangas priimti žiniasklaidos strategiją, kad būtų sukurta pliuralistinės žiniasklaidos aplinka, ir šiuo požiūriu pabrėžia

skaidrių ir įtraukių konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais svarbą; pabrėžia, kad reikia visiško skaidrumo žiniasklaidos nuosavybės ir finansavimo srityje; ragina priimti tokias politikos priemones, kuriomis būtų apsaugota žiniasklaida ir programos Serbijoje gyvenančių tautinių mažumų kalbomis;

19. ragina Serbijos valdžios institucijas stiprinti bendradarbiavimą su pilietinės visuomenės organizacijomis, įskaitant moterų organizacijas ir žmogaus teisių grupes, kurių vaidmuo yra labai svarbus siekiant gerai veikiančios demokratijos; smerkia neigiamas kampanijas ir apribojimus, nukreiptus prieš konkrečias PVO; ragina priimti nacionalinę strategiją ir susijusį veikslių planą, skirtą aplinkai, kurioje veikia PVO, reglamentuoti; mano, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti sistemingą valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės bendradarbiavimą, ir ragina skirti daugiau dėmesio teisės aktų rengimui ir įgyvendinimui srityse, kurios daro poveikį pilietinei visuomenei;

Pagarba mažumoms ir jų apsauga

20. palankiai vertina tai, kad priimtas tautinių mažumų teisių užtikrinimo veikslių planas ir išleistas dekretas dėl tautinių mažumų fondo steigimo; ragina Serbijos vyriausybę visapusiškai įgyvendinti visas tarptautines sutartis, susijusias su mažumų teisėmis; pabrėžia, kad pažanga siekiant užtikrinti tautinių mažumų teises nėra patenkinama, ir ragina visapusiškai įgyvendinti veikslių planą ir užtikrinti geresnį suinteresuotųjų subjektų, įskaitant kaimynines šalis, koordinavimą ir įtrauktį transporto ir komunikacijos tikslais; pažymi, kad tautinių mažumų fondas veikia ir kad jo finansavimas buvo padidintas; palankiai vertina tai, kad priimti labai svarbūs teisės aktai dėl mažumų teisių sistemos; dar kartą ragina Serbiją užtikrinti nuoseklų teisės aktų dėl mažumų apsaugos įgyvendinimą, įskaitant dėl švietimo ir kultūros, mažumų kalbų vartojimo, atstovavimo viešajame administravime ir teisminėse institucijose ir nuolatinės galimybės naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir religinėmis paslaugomis mažumų kalbomis; pripažįsta aktyvų šalies tautinių mažumų dalyvavimą rinkimų cikluose ir ragina priimti politikos priemones, kuriomis būtų garantuojamas jų tinkamas politinis atstovavimas Serbijos nacionalinėje asamblėjoje; ragina visapusiškai įgyvendinti teisę į gimimo registravimą laiku; pabrėžia, kad žmogaus teisių, įskaitant tautinių mažumų teises, propagavimas ir apsauga yra būtinoji stojimo į ES sąlyga;
21. pažymi, kad Voivodinos kultūros įvairove prisidedama prie Serbijos tapatybės; pabrėžia, kad Voivodinos autonomija turėtų būti išsaugota ir kad įstatymas dėl Voivodinos finansavimo išteklių turėtų būti nedelsiant priimtas, kaip numatyta Konstitucijoje;
22. palankiai vertina tai, kad priimta nauja romų socialinės įtraukties 2016–2025 m. strategija, kartu su veikslių planu dėl švietimo, sveikatos apsaugos, būsto ir užimtumo; palankiai vertina tai, kad strategijoje pripažįstama, jog romų tautybės moterys susiduria su ypatinga diskriminacija; primygtinai ragina Serbiją nustatyti aiškius tikslus ir rodiklius, kad būtų galima stebėti, kaip įgyvendinama naujoji strategija; yra susirūpinęs dėl to, kad mokyklos nebaigia daug romų tautybės mergaičių; pažymi, kad dauguma romų kenčia nuo socialinės atskirties ir susiduria su sistemingais jų teisių pažeidimais; ragina visapusiškai įgyvendinti naują romų įtraukties strategiją ir veikslių planą; pabrėžia, kad svarbu parengti kovos su romų diskriminacija ir priešišku romams politiką; ragina visais lygmenimis sudaryti sąlygas prasmingam viešam ir politiniam

romų dalyvavimui;

Regioninis bendradarbiavimas ir geri kaimyniniai santykiai

23. palankiai vertina tai, kad Serbija ir toliau pasiryžusi konstruktyviai plėtoti dvišalius santykius su kitomis plėtros šalimis ir kaimyninėmis ES valstybėmis narėmis; palankiai vertina tai, kad Serbija toliau dalyvavo keliose regioninio bendradarbiavimo iniciatyvose, pavyzdžiui, Pietryčių Europos šalių bendradarbiavimo procese, Regioninio bendradarbiavimo taryboje, Vidurio Europos laisvosios prekybos susitarime (VELPS), Adrijos ir Jonijos jūrų iniciatyvoje, ES makroregioninėje strategijoje dėl Dunojaus regiono (EUSDR), ES strategijoje dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono (EUSAIR), Brdo-Brijuni procese, Vakarų Balkanų šešeto iniciatyvoje ir jos jungčių darbotvarkėje, taip pat Berlyno procese; palankiai vertina iki šiol pasiektus Vakarų Balkanų šešeto iniciatyvios rezultatus ir ragina toliau kurti regioninę ekonominę erdvę (REE); dar kartą ragina Serbiją įgyvendinti jungčių reformos priemones, susijusias su jungčių darbotvarkę; palankiai vertina Serbijos pastangas teikti pirmenybę investicijoms į infrastruktūrą ir pabrėžia, kad svarbu regione užtikrinti daugiau jungčių; pažymi, kad turi būti dedama daugiau pastangų pasienio regionų ekonominės ir socialinės plėtros srityje, kad būtų išvengta jų gyventojų skaičiaus mažėjimo; pritaria pasiūlymui Vakarų Balkanuose sumažinti tarptinklinio ryšio mokesčius; pabrėžia, kad neišspręsti dvišaliai ginčai neturėtų trukdyti stojimo procesui; tvirtai remia Vakarų Balkanų partnerių įsipareigojimą toliau stiprinti gerus kaimyninius santykius, regioninį stabilumą ir tarpusavio bendradarbiavimą; primena, kad ES yra pasiryžusi stiprinti ir intensyvinti savo veiklą siekiant remti šio pertvarką;
24. palankiai vertina tai, kad priimta nacionalinė strategija dėl karo nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už juos; atkreipia dėmesį į tai, kad buvo priimta baudžiamojo persekiojimo strategija dėl karo nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo, ir primygtinai ragina Serbiją vykdyti visus numatytus veiksmus; palankiai vertina naujo karo nusikaltimų bylų prokuroro paskyrimą 2017 m. gegužės mėn.; pakartoja savo raginimą įgyvendinti šią strategiją, visų pirma pareiškiant kaltinimus, ir priimti operatyvinio baudžiamojo persekiojimo strategiją; ragina Serbiją veiksmingai tirti visus karo nusikaltimų atvejus, ypač gerai žinomus, ir tokiais atvejais bendradarbiauti su regioniniais partneriais; ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant išspręsti šiuos klausimus ES ir Serbijos derybų procese; primygtinai ragina valdžios institucijas toliau spręsti per paskutinio XX a. dešimtmečio karus dingusių asmenų problemą; ragina Serbiją ir vėl visapusiškai bendradarbiauti su dabartiniu Tarptautinių baudžiamųjų tribunolų mechanizmu; primygtinai ragina Serbijos valdžios institucijas ir toliau spręsti klausimą, susijusį su dingusių asmenų likimu, taip pat atverti valstybinius archyvus, susijusius su karo laikotarpiu; primygtinai ragina Serbiją parengti nukentėjusiesiems ir jų šeimoms skirtą restitucijos sistemą; pakartoja, kad remia iniciatyvą įsteigti faktų apie karo nusikaltimus ir kitus rimtus žmogaus teisių pažeidimus buvusiosios Jugoslavijos teritorijoje nustatymo regioninę komisiją; pabrėžia Regioninio jaunimo bendradarbiavimo biuro (RYCO) ir jo vietos padalinių darbo svarbą skatinant jaunimo susitaikymą; ragina toliau iš dalies keisti įstatymą dėl restitucijos ir pabrėžia nediskriminacinio elgesio su ieškovais, prašančiais taikyti restituciją, svarbą, palyginti su kitais naudos gavėjais, visų pirma viešosios nuosavybės registracijos srityje;
25. palankiai vertina nuolatinį Serbijos dalyvavimą santykių su Kosovu normalizavimo

procesu ir jos įsipareigojimą įgyvendinti susitarimus, pasiektus dialogu, kurį vykdyti padėjo ES; teigiamai vertina Serbijos prezidento pradėtą vidaus dialogą dėl Kosovo; dar kartą ragina ir toliau sąžiningai ir laiku visapusiškai įgyvendinti visus jau sudarytus susitarimus, įskaitant susitarimus dėl energetikos, ir ragina abi šalis ryžtingai tęsti santykių normalizavimo procesą; pabrėžia, kad svarbu sukurti savivaldybių, kuriose daugiausia gyvena serbai, asociaciją ir (arba) bendriją; pabrėžia, kad būtina paspartinti darbą dėl dialogo naujo etapo, atsižvelgiant į Serbijos ir Kosovo visapusišką santykių normalizavimą, kuris turi būti įtvirtintas teisiškai privalomu susitarimu; dar kartą ragina EIVT atlikti šalių rezultatų vykdant savo įsipareigojimus vertinimą; vienareikšmiškai smerkia Kosovo serbų politiko Oliverio Ivanovičo nužudymą ir pabrėžia, kad Kosovo ir Serbijos tyrėjai turi iš tikrųjų bendradarbiauti ir reikia teikti tarptautinę paramą siekiant patraukti nusikaltėlius atsakomybėn;

26. atkreipia dėmesį į vykstančias diskusijas ir viešus pareiškimus dėl galimo Serbijos ir Kosovo sienos koregavimo, įskaitant teritorijų mainus; pabrėžia, kad tiek Kosovo, tiek Serbijos pobūdis yra daugiatautis ir kad šiame regione neturėtų būti siekiama sukurti tautiniu požiūriu monolitinių valstybių; pritaria dialogui, kurį palengvina ES siekdama sukurti pagrindą Serbijos ir Kosovo išsamaus normalizavimo susitarimo sudarymui; mano, kad bet koks susitarimas galėtų būti priimtinas tik tuomet, jei abi šalys dėl jo sutaria, atsižvelgdamos į bendrą regiono stabilumą ir tarptautinę teisę;
27. yra susirūpinęs dėl pakartotinių aukšto rango politikų pareiškimų, kuriuose keliama abejonių dėl Bosnijos ir Hercegovinos teritorinio vientisumo, ir smerkia bet kokią nacionalistinę retoriką, kuria siekiama paskatinti jos suskaidymą;

Energetika ir transportas

28. ragina Serbiją visapusiškai įgyvendinti jungčių reformos priemones energetikos sektoriuje; ragina Serbiją plėtoti konkurenciją dujų rinkoje ir vykdyti atitinkamus įsipareigojimus dėl išskaidymo, kaip numatyta trečiajame energetikos dokumentų rinkinyje; ragina Serbiją plėtoti savo energetikos politiką siekiant sumažinti priklausomybę nuo dujų importo iš Rusijos; palankiai vertina šalies pastangas skatinti investicijas į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energiją; primena, kad teisės aktai dėl efektyvaus energijos vartojimo nevisiškai atitinka atitinkamas ES direktyvas; ragina Serbiją įvairinti savo energijos šaltinius įtraukiant kitus atsinaujinančiuosius energijos išteklius;
29. palankiai vertina 2018 m. gegužės 17 d. Sofijoje įvykusiame Vakarų Balkanų šalių aukščiausiojo lygio vadovų susitikime Serbijos ir Bulgarijos pasirašytą bendrą įsipareigojimą įrengti jungiamąjį dujotiekį tarp šių dviejų šalių, taip pat 2018 m. PNPP dokumentų rinkinio, į kurį įtrauktas strategiškai svarbus infrastruktūros projektas „Nišo–Merdare–Prištinos taikos kelias“, sudarysiantis sąlygas geresniam susisiekimui tarp centrinės Serbijos ir Kosovo ir turėsiantis simbolinę reikšmę santykiams regione, priėmimą;
30. yra labai susirūpinęs dėl nerimą keliančio oro taršos lygio Serbijoje, dėl kurio, remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, 2016 m. nuo kvėpavimo sistemos ligų mirė apie 6 500 žmonių; todėl ragina Serbijos valdžios institucijas imtis reikiamų trumpalaikių priemonių, kad būtų galima pakeisti šią padėtį, ir vidutinės trukmės bei

ilguoju laikotarpiu veiksmingai reformuoti transporto ir judumo politiką didžiuosiuose miestuose;

o

o o

31. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Serbijos vyriausybei ir parlamentui.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	9.10.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 49 -: 3 0: 6
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Georgios Eptideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Jean-Luc Schaffhauser, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Gilles Pargneaux, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Andor Deli, Ivan Štefanec

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

49	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Javier Nart, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Andor Deli, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Ivan Štefanec, Dubravka Šuica, László Tőkés
S&D	Nikos Androulakis, Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Victor Boștinăru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Gilles Pargneaux, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Michel Reimon, Jordi Solé, Igor Šoltés, Bodil Valero

3	-
ENF	Jean-Luc Schaffhauser
NI	Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz

6	0
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Marie-Christine Vergiat

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė